

Komunikace vědy 1

AKUSTICKÁ STRÁNKA MLUVENÉHO PROJEVU, POPULARIZAČNÍ PŘEDNÁŠKA

astronomická přednáška

- obecná pravidla
- volba tématu
 - „nosná konstrukce“
 - astronomický hit
 - v(d)ěčná otázka
 - významná osobnost
 - novinky
 - koktejl
- úroveň výkladu
- použité technické prostředky
- osobnost přednášejícího
- existují „styly“ přednášek? (a „druhy“ přednášejících?)

obecná pravidla

- zvědavost posluchače
 - 75 % zrak
 - 15 % sluch
 - 10 % hmat, chuť, čich dohromady
- celkový dojem z přednášejícího
 - 7 % slova
 - 38 % hlas
 - 55 % neverbální signály!!
- kritické okamžiky?
 - nekomentovat
 - nevracet se k nim
 - „Zatloukat, zatloukat, zatloukat!“ dr. Plzák

volba tématu

- lákavý název, srozumitelný, ale nevšední 😊
- nosná konstrukce
 - astronomický hit
 - aktuální téma (kometa, výzkum Marsu, srážka komety s Jupiterem, meteorit Morávka)
 - medializované téma (i periodicky)
 - v(d)ěčná otázka
 - vznik vesmíru, život ve vesmíru, kontakt s mimozemskými civilizacemi, vznik sluneční soustavy,

volba tématu

- významná osobnost
 - osobní přítomnost, jubilea, významné ceny
- novinky
 - při přehledovém pojetí mixovat vždy 2/3 stařínek + 1/3 novinek
- koktejl
 - všelijaké kombinace výše uvedeného (dbát na vyváženost, proto koktejl a ne dort 😊)

úroveň výkladu

- posluchače ani nepřeceňovat ani nepodceňovat
- je-li možnost, pak kontaktovat někoho, kdo pro daný typ publika již přednášel
- nepoužívat složité matematické výrazy
- omezit počet cizích slov
- nepodbízet se, „nežvatlat“

použité technické prostředky

1. č. tabule + křída, bílá tabule + fixy, papírové bloky + fixy
2. klasické diapozitivy
3. ZP, fólie
4. datový projektor, Power Point
5. pokusy, ukázky
6. kombinace 1-4
7. multimedialní pojetí, multivizuální pojetí

použité technické prostředky

- není to jen komplikace?
- nikoliv:
 - ryze verbální prezentace – po 3 hodinách 70 % obsahu, po 3 dnech 10 %
 - vizuální – 75 % + 20 %
 - kombinovaná – 85 % + 66 % !!
- používat TP tak, aby byly využity jejich přednosti

osobnost přednášejícího

- ihned v úvodu získat sympatie publika
- analyzovat své zlozvyky a vyvarovat se jich
- oční kontakt s publikem
- ovládat dokonale používanou techniku
- snažit se do výkladu vhodným způsobem vložit i humor
- nenásilně usměrnit diskuzi a odpovědi na dotazy
- obecný recept na „ideální osobnost“ neexistuje 😊

existují „styly“ přednášek?

a „druhy“ přednášejících?

- popularizující vědci

- Grygar, Kleczek (†), Plavec (†), Kopal (†), Z. Horský (†), Mikulášek, Harmanec, Jakeš (†), Cílek, Kulhánek, Wagner, Prouza, Švanda, atd.

- popularizátoři astronomie

- Pokorný (†), Grün, Příhoda, Dušek, Gabzdyl, Rozehnal, Lenža, Příbyl atd.

moderní formáty - příklady

- Pecha Kucha https://cs.wikipedia.org/wiki/Pecha_Kucha
- TED nebo TEDx <https://cs.wikipedia.org/wiki/TED>
- <https://www.youtube.com/watch?v=jdVXc5E9stE>
- <https://www.youtube.com/watch?v=LfYloEifk2o>

domácí úkoly z pilnosti

- **podívejte se** na fragmenty popularizačních přednášek **Grygara a Kulhánka, Gabzdyla a Přibyla**, porovnejte jejich hlavní rysy/rozdíly
- **připravte si** Pecha Kucha vystoupení na téma 150 let periodické tabulky prvků (5 minut, 15 obrázků)
- **připravte si** osnovu přednášky (45 minut) na dohodnuté téma (např. vizuální efekty ve filmu)
- **předved'te** fragment přednášky (cca 15 minut)

... **FINIS CORONA OPUS** ...

... ale nejvíce záleží na prvním dojmu